

О.Є. Масленніков

студ. II курсу

спеціальність «Менеджмент»

Науковий керівник: д. е. н., проф. О.П. Радченко

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ В КОНТЕКСТІ ОПОДАТКУВАННЯ

В умовах воєнного стану, нестабільного зовнішнього середовища та невизначеності умов господарювання, ефективність роботи суб'єкта підприємницької діяльності багато в чому

залежить від системи планування. Чим вище рівень невизначеності, який викликаний нестабільністю у національному макроекономічному середовищі, тим більшого значення набуває планування. При цьому, одним з основних інструментів регулювання соціально-економічного розвитку суб'єкта господарювання є податки та збори.

Податкові платежі становлять значну частку в фінансових потоках суб'єктів господарювання. Управління оподаткуванням на підприємстві все частіше входить в практику процесу господарської діяльності. Серед способів управління оподаткуванням важливе місце займає податкове планування, при якому суб'єкт оподаткування постійно аналізує податкові наслідки здійснюваних ним угод. Податкове планування є складовою частиною системи планування на підприємства і дозволяє прогнозувати її податкові відрахування в короткостроковому і довгостроковому періодах, оперативнo і ефективно управляти наявними ресурсами та грошовими потоками, істотно знизити ризик фінансових труднощів і уникнути податкових наслідків за несвоєчасне виконання обов'язків платника податків [1].

Необхідність податкового планування пов'язана з двома основними факторами: податковим навантаженням для конкретного суб'єкта господарювання та складністю і змінами податкового законодавства. Податковий тягар значно відображається на фінансовому стані суб'єкта господарювання, тобто на показниках його фінансової стійкості. Тому важливим є визначення способів впливу податкового планування на зміну фінансової стійкості суб'єкта господарювання.

В умовах воєнного стану, недостатня розвинута теоретична база і відсутність на практиці чіткої системи податкового планування, що дозволяє всебічно моделювати ефективні управлінські рішення з урахуванням податкового чинника, свідчать про неповне використання всіх можливих резервів для оптимізації оподаткування з метою забезпечення ефективності діяльності суб'єкта господарювання. Саме тому, в умовах воєнного стану важливо всебічне вивчення теоретичних і практичних аспектів податкового планування, насамперед, у системі управління фінансами суб'єкта господарювання.

Податкове планування є складовою частиною загальної системи планування у господарській діяльності суб'єкта господарювання та дозволяє прогнозувати податкові відрахування в коротко-строковому і довгостроковому періодах, оперативно і ефективно управляти наявними активами та грошовими потоками, суттєво зменшити ризик фінансових криз і уникнути податкових наслідків за несвоєчасне виконання податкових зобов'язань.

Основною метою податкового планування є сплата платником податків і зборів мінімально можливої суми податкового зобов'язання у максимально можливий термін за умови абсолютного дотримання норм Податкового кодексу України.

Податкове планування ґрунтується на трьох підходах до мінімізації податкових зобов'язань:

- використання пільг при сплаті податків та зборів;
- розробка або удосконалення облікової політики;
- система контролінгу над строками сплати податкових зобов'язань.

Податкове планування, спрямоване на зменшення податкового навантаження на суб'єкта підприємницької діяльності, можна розділити за параметром тимчасового критерію на:

- стратегічне планування;
- тактичне планування;
- оперативне планування.

Таким чином, податкове планування є частиною всього фінансового планування суб'єкта господарювання. Оптимізація податкових виплат як частина податкового планування – це ряд заходів щодо зниження податкових платежів з метою збільшення грошових потоків, що проводиться в рамках чинного законодавства. Вважаємо, що додатковою метою оптимізації податкових зобов'язань є придбання іміджу сумлінного платника податків в очах контрагентів, партнерів і держави. Таким чином, найважливішою метою є забезпечення фінансової стійкості суб'єкта підприємницької діяльності.

Податкове планування через процес податкової оптимізації впливає на показники фінансової стійкості суб'єкта підприємницької діяльності, зміна яких багато в чому залежить від об'єкта оподаткування після проведення переоцінки і від рівня витрат.

Зниження прямих і непрямих податків й витрат, впливають на фінансовий результат до оподаткування суб'єкта підприємницької діяльності.

Зниження податків сприяє зменшенню величини витрат суб'єкта підприємницької діяльності та зростання прибутку. У свою чергу збільшення розміру прибутку сприяє збільшенню податкових платежів до бюджету з податку на прибуток. Тому мінімізація даної групи податків не сприятиме значному зростанню фінансових ресурсів суб'єкта підприємницької діяльності, його ліквідності, а значить і стійкості.

Таким чином, вважаємо, що найбільш істотний вплив на вибір того чи іншого способу податкової оптимізації впливають: по-перше, цілі суб'єкта підприємницької діяльності залежно від різних модифікацій прибутку; по-друге, застосування загального і спеціального режиму оподаткування; по-третє, масштаб діяльності суб'єкта господарювання та рівень його фінансової стійкості. З метою забезпечення збалансованості руху матеріальних і грошових потоків, досягнення фінансової незалежності, фінансової стійкості, ефективного використання фінансових ресурсів для досягнення стратегічних і тактичних цілей суб'єкта підприємницької діяльності необхідно застосовувати фінансове планування. Податкове планування в цій системі займає особливе місце і присутнє у будь-якому сегменті управління суб'єкта підприємницької діяльності. Етапи податкового планування повинні включати визначення цілей суб'єкта підприємницької діяльності, оцінки фінансового стану та фінансових результатів, розробку облікової та податкової політики, планування найбільш раціональних видів договорів, використання податкових звільнень і пільг, раціональне розміщення активів і прибутку, що дозволить реально зменшити податкові зобов'язання. Відсутність податкового планування призводить до того, що суб'єкти підприємницької діяльності мають слабші позиції в порівнянні з конкурентами, недостатньо розуміють свої можливості в більш сприятливих умовах, допускають серйозні помилки в здійсненні стратегії.

Таким чином, податкове планування допомагає проведенню податкової оптимізації та впливає на розмір фінансових ресурсів суб'єкта господарювання, які в свою чергу складають основу

його ліквідності та платоспроможності в умовах воєнного стану. Виходячи з цього, виявляється вплив і на фінансову стійкість. Тому основною метою податкового планування є забезпечення фінансової стійкості суб'єкта господарюванням умовах воєнного та післявоєнного стану.

Список використаної літератури

1. Масленніков Є.І. Методологічні та практичні засади дослідження системи управління фінансовою стійкістю промислового підприємства : монографія. Одеса : Прес-кур'єр, 2015. 316 с.
2. Актуальные проблемы экономики и менеджмента: теория, инновации и современная практика : монографія в 3 т. / под ред. Э.А. Кузнецова. Херсон : Гринь Д.С., 2014. Т. 3. 584 с.